

NUORTEN PÄIVÄ

Nuorten päivä valkenee, kasvaa nuorten voimat; nuorten aatteet, luja usko, uuden ajan aamurusko, ja nuorten laulut soivat.

Vaipuu kaikki unholaan mi eletty on ennen; uuden päivän toimet suuret, uuden yhteiskunnan juuret. Nuoret näyttää kuntoaan, jo saapuu aika onnen.

Intomieliin opitaan, on totuus tiedon pohja; nuoruus hehkuu tarmon tulta, velvotusta vaatii sulta. Ulos yököt sopistaan, kun nuorten päivä hohtaa.

Päivä meidän pilvetön, tuulissa lippu liehuu; yhteisvoimin taiston teillä, voittoa varmana on meillä. Espäin joukko peloton, viel' mustat voimat riehuu.

A. V.

RAATAJILLE

Raatajille tahdon laulaa, heille hymnin viheltää, siellä isken valon taulaa miss' on, synkkää, pimeää.

Heille, jotka aina kärsii, ristin raskaan kantaa saa, heille, jotka luuta järäsi, toisten syödessä omenaa.

Laulan... aikaa uutta vuotan, kevätihyistä riemuineen, raatajien voimaan luotan, joukkovoimaan yhteiseen!

W. M. Mattson.

VANKILA

Kirj. MAXIM GORJKIJ.

(Jatkoa edelliseen numeroon)

III

Hievahtamaton hiljaisuus — joka ikäänkin vartioitsi kalkkia ääniä ja oli valmis säällimättä paljastamaan jokaisen risahduksenkin — vaikutti Mischaan — että hänen ylpeytensä alkoi uudestaan herätä.

.....Keskellä satolhin nousevan ihmisjoukon, ainoastaan hän yksin uskalsi rohkeasti nousta väkivaltaa vastaan!..... Hänen mieleensä johtuivat tytön kosteat silmät — mihin on hän joutunut? Varmaankin ehti hän päästä sieltä pois ja nyt, istuen omassa penessä kamarissaan, kertollee ystävilleen mitenkä komea vaaleaverinen ylioppilas vihasta säilyyvin silmin silmin piti innokkaan puheen — kehottaen kaikkia gaisteluun väkivaltaa vastaan ja kuinka se puhe sytytti kaikkien sydämissä halun taistoon..... Ja kuinka tytön kalpeat kasvot nyt hehkuivat innostuksesta.....

— Kohtaankohan hänet vielä joskus? kysäsi itseksensä Mischa naurahtaen samalla ajatuksissaan. Äärettömässä korkeudessa mustalla taivaalla välähтелиvät pienet tähdöt — niitä vaan oli vaikea nähdä läpi likaisen akkunarudun. Mischa pisti kätensä akkunaristikon välistä aukasi ilmareiän — kylmä önen ilma virtasi hänen kasvoilleen ja koppiin alkoi kuulua vakavien rauhallisten askelten kopinaa.

— Vartija..... Vankila..... ehän tämä ole ollenkaan raskasta eikä pelottavaa! — arveli Mischa, muistelllessaan synkkää kertomuksia vankiloista. Heilauttaen päätään lisäsi hän halveksivasti naurahtaen: — Neurastikkoja.....

Hänestä oli hauskaa tunnustaa, että ei vankila ollenkaan lamauttanut, hänen sydämensä sykki kuten

Nuorten Osasto

ennenkin, säännöllisesti ja levollisesti.

— Jospa kaikki ihmiset yhteisvoimin, rohkeasti kuten minä hyökkäisivät aina sitä vastaan, mikä heidän elämänsä ahdistaa..... — ajatteli Mischa innostuen — niin varmaankin sellaisen rynnistyksen jälkeen muuttuisi elämä iloiseksi, kauniiksi ja rauhalliseksi..... sitten johtui hänelle mieleen hänen kortteerinsa emäntä — joka piti arvossa hänen yksinkertalista tansista luonnettaan ja kohteli aina häntä kuin omaa poikaansa. Kyllä kai se tulee kovin paholle mieleen kun kuulee minun vangitsemisestäni..... Tokkohan se hoksaa lähettää minulle tänne päivällistä, makuu- ja linavaatteita? Kaikki olen maksanut hänelle kuuksista jo edeltäkin..... Kyllä maar se sisareniakin säikähtää ja hänen miehensä tapansa mukaan hieroo kaljaa päätänsä sekä huoaten äännähtää:

— Thja! Sehän siitä piti viimein tulla.....

Inhottava ihminen tuo sisareni mies..... eikä hän itsekiän ole sen parempi. Elävät siellä omassa Kalugassaan, nostavat kolmetuhatta vuodessa palkkaa eivätkä välitä muusta mistään.....

Tähdet pilloutuivat sukkelaasti kulkevien mustien pilvien lohkarieitten taakse ja loistelivat taas uudelleen kylmän taivaan tumman sinisillä palasilla..... Silmiään räpäyttämättä katseli Mischa ylös korkeuteen ja ajatukset seurasivat toinen toistaan — pyörien ympäri hitaassa rinkiassissa.

— Kyllä tulee hauskaa kertopella vankilan oloista, sitten kun täältä vapaaksi pääsee..... — arveli hän. — Ehkä kohtaan vielä sen tyttösenkin..... Hänen eteensä kuvastuivat uudelleen tytön kalpeat kasvot mustien kiharoiden muodostamissa puitteissa surullisen ja suuttuneen näköisenä. Mischalle tuli yhtäkkiä halu kirjottaa hänelle runo. Puristaen silmänsä kovasti kiinni vaipui hän ajatuksiinsa ja hetken kuluttua kulskasi haltioissaan:

— "Ristikon lävitse tähtöset katsovat koppiin, miss' vangittu kahleissa makaa....."

Venäjäillä — nähkäätte! — tähdetkin tulkkivat

Rautaisen akkunaristikon takaa.....

Nelisäkelmen runo tuntui hänestä kauniilta ja hyvin keksityltä. Illoksaan tästä, hyppäsi hän pois akkunarasta, käveli eedstakuisin komerossaan ja alkoi ääneensä lausua runoa silloin tällöin innossaan nauraa hymähtäen:

— "Venäjällä — nähkäätte! — tähdetkin tulkkivat

Rautaisen akkunaristikon takaa....."

— Ei saa puhella! — kuului hätänen kuiska.

Mischa pysähtyi ja katseli äänetönä muutamia sekunteja vanginvartijan silmään, joka kiilsi keskellä ovea.

— Miksi ei saa? — Kysäsi Mischa viimein tahtomattaan hiljentäen ääntään.

— Se on kielletty! — kulskasi vanginvartija. — Hillitkää itsenne! — lisäsi hän vieläkin kuiskaamalla.

Mischasta näytti, että vanginvartijan silmä katsoi tällä kertaa tykkäänään toisella tavalla — siinä välähti eloa sekä myöskin jonkunlaista naurattavaa pelkoa.

— Minkätähden? — Kysyi Mischa hiljaa naurahtaen ja lähestyi samal-

la ovea. — Eihän sitä kukaan kuule — paitsi te..... vai häiritsekö ehkä teitä?

Kyyristyessään ovele tunsu Mischa lämpimän hengityksen ohella kasvotansa koskettavan omituiset ankarat sanat:

— Mitä te nauratte, herra ylioppilas? Häh!..... Luuletteko, että teidät on tänne nauramaan tuotu?

— Olkaa hyvä, sanokaa..... — alkoi Mischa.

Mutta vanginvartijan silmä katsoi ja oventakana välitti kuolon hiljaisuus. Mischa tirkisti oven pyöreästä refästä etkä nähnyt käytävän himmeässä hämärässä muuta kuin paksumi keltaisella värillä maalatun vastaisen seinän, siinä mustan jyrkän rautaoven suurine lukkoineen ja keskellä ovea — ympyriäisen valoisaa aukon.....

— Kuulkaahan! — virkkoi nuorukainen, odottaen hetkisen, mutta ei saanut vastausta — Sepä vasta kummallinen.....! — ajatteli hän. Ja hänen sielussaan alkoi tuntua taas jonkinlaista sairaaloista kolotusta.

— Reilaa! — kuului akkunan takaa ontosti väsynyt käheä ääni. Sen jälkeen kuului "jalalle" lasketun pysynperin kolahdus. Mischa hyppäsi uudelleen akkunalaudalle. Pimeydestä kuului vahtiosoitlaan kireistä hiljalta söperrystä:

— Kaksitoista akkunaa..... kaksi koppia.....

— Sinä, tsjuvasti! muista nyt — vaikka näetkin jonkun kallon tai käden akkunarasta pilkistävän — niin muista, ettei ammu!..... — puhui joku käheä ääni.

— Ymmärrän!

— Ymmärrät! Pian ampuu pamahtut, kuten viimeinkin..... Byikov, selvittä hänelle tarkemmin.....

— Hiljaisuudessa jokainen sanakin välähtää kuten kipinä pimeydessä.

— Jos näet, että akkunarasta katsotaan — älä ammu! Ymmärrätkö? — kuului syvä bassoääni.

— A-ivan oikehin.....

Nuo kaksi murteella lausuttua sanaa kuuluivat surullisen pelokkailta.

— Mutta jos joku tunkeutuu ulos akkunarasta, talkka juoksee tästä näin — talkka näet tuolla juoksevan?

— A-ivan oikehin.....

— Sinun on heti paikalla huudettava — ken siellä? Huuda kerta, huuda toinen..... ja kolmannella — ammu, mutta ylös — ilmaan, hälytytystä varten..... Sen jälkeen — ammu myöskin juoksejaa..... talkka iske pyssynperällä, talkka pistimellä..... aina sen mukaan kuin on mukavampi, ymmärsitkö?

— A-ivan oikehin.....

— No, nyt saat kävellä tästä tuonne saakka..... ja muista katsoa akkunoihin..... Mutta torkkaa — älä ajattelekaan!

— E-en ensinkään.....

— Et ensinkään..... puujumala! No, sano nyt milloin sinun pitää ampuu?

— Kun tunkeutuu joku selkä edellä.....

— Mutta jos joku tulee suoraan seinästä ulos?

Äänettömyys. Kuului vaan, että joku hengitti hyvin raskaasti ja jonkun jalat kärsimättömästi tömistivät märkää maata.

— N-noh, saatanan.....!

— Silloin on lyötävä..... — kuului hiljainen, arka ääni.

— Entäs — jos näet pään akkunarasta — mitä silloin on tehtävä?

— Taaskin äänettömyys. Pyssyn kolahdus — ja vihainen sylkäisy.....

— N-noh, senkin tammipökky!.....

Kovasti kajahtelivat haukkumasanat — sitten seurasi vastenmielinen läiskäys — aivan kuin olisi paljaalla kämmenellä talkinaan isketty.....

— Silloin — ei mitäkään..... — kuului huohtaen hiljainen vastaus.

— Valehtelet! — kiljahi basso. — Silloin on sanottava: korjaa pois pääsi..... Ymmärrätkö? Sinä — rupsammakko..... Marsch!.....

..... Mischa painoi päänsä lujasti kiinni akkunan rautaristikoon, koettaen nähdä vartijaa — joka puhui niin surullisen pelokkaasti. Kapeaa paikkaa, jonka muodostivat vankilan seinä ja korkea kivimuuri, peitti synkkä pimeys ja siinä keskellä hitaasti melkein kuulumattomasti askelin pää pystyssä pieni harmaa ovento. Hänen pimeässä välähtelevä kapea pitimensä — muistutti kalaa vedessä.

— Korjaa pois kallosi! — kuului hätäinen, pelokas äännähdy.

Mischa laskeutui hiljakeen akkunalaudalta ja katsasteli ympärilleen. Komerossa oli tukahduttavaa..... Harmaalta seinältä sattulivat hänen silmiinsä lyijykynällä järeästi piirretyt kynnilliset haukkumasanat..... Hän luki ne, valkeni ja alkoi uudelleen lukea kovalla äänellä..... Sitten katsoi oveen, heittäytyi makuulavalle ja ummistti silmänsä.....

Samalla alkoi ovessa kiiltää himmeästi kalansilmä.....

(Jatk.)

PORTLAND, ORE.

Luonto vetää puoleensa. Nyt on juuri kirsikkain ja kukkien aika. Siksi on viehättävää saada vähän lomaa. Toiset matkustavat merenrannalle, toiset maalle. Toiset varustavat joka aamu suuret eväskorit mukaan, ottavat katuvaunun, jolla ajavat Columbia joelle, sen villeissä laineissa koettavat kuumuutta haihduttaa. Vielä suuri osa ajattelee, että eivät he maksaa 26c kyydistä. Menevät likaviemärien väliin Willamette jokeen. Sen rasvaisilla rannoilla sitä monessa joukossa juuhetaan valtio- ja talouspolitiikkaa. Niin me täällä virkistämme tätä "savimajaamme." Henkisesti me olemmekin jättäjäisiä, päättäen siitä piskuisesta laumasta, joka oli kokoontunut kuulemaan niitä totuuden sanoja, jonka päällä antteemme lepää. — Sitä totuuden evankeliumia meille niin selvästi selitti Aaro Hyske.

Sinne sitä sitten varmasti mennään. Suurella joukolla menemme t. k. 31 p. Woodlandiin. Siellä vietetään yhteiset illamat, tanssit ja kesäjuhlat.

Suomen sotaorpoja avustamaan. —

Jokainen kai olemme tunteneet kylmien tuulien talvien ruumistamme värisyttävän, vaikka olemme välttävätti puettukin. Olemme lukeneet Suomen puoluelehdistä, että mies, joka käy aina työssä, ei voi ostaa itselleen pukua, niin satumaisissa hinnoissa ne siellä ovat. Mitenkä voivat ne tuhannet naiset, joilla on mies vankilassa tai murhattu, saada itselleen ja lapsilleen vaatteita. Tämän huomioon ottaen on S. S. O. päättänyt järjestää pitokelpoisten vaatteiden keräyksen. Jokaisella teistä on joku vaatekappale, jota ette tarvitse. Miksi sen antaisitte seisoa naulassa, kun se voisi tehdä jonkun ihmisen lämpimäksi. Joillakin on pieniksi jääneitä lasten kenkiä, jotka voisivat saada pienet jalat ilosta tanssimaan. Tutkikaa viisusti vaatevarastonne ja tuokaa haalille. Tai sanokaa, jos teillä jotain on, niin komitean jäsenet ne teiltä noutavat. Komitean jäsenet ovat: Mrs. Olga Laine, Mrs. Korhonen ja Mrs. Fred Johnson. Rahaa voi myöskin lahjottaa, että voidaan korvata lähetykset. Kenenkään ei tarvitse pelätä, että eivät vaatteet perille saapuisi. Ne lähetetään ensin New Yorkiin, sieltä Suomen työläisten avustuskomitean kautta perille. Keräyksen tulokset julaistaan Toverissa.

Höpsis.

— Tahdotko tietää mitä työläisnaiset toimivat ja ajattelevat. — Tilaa Toveritar